

LIGA PROTI
RAKOVINE

SPRIEVODCA ONKOLOGICKÉHO PACIENTA

Ako sa vyznať v systéme
sociálnej a zdravotnej starostlivosti?

Dobrý deň, som Natália a dva roky som onkologická pacientka.

Prišlo to nečakane a najskôr sa mi rozsypal celý svet. Ale... keď sa dnes pozriem za seba, on sa aj veľmi rýchlo zasa zložil. Len inak.

Je to zmena. Žijete si, plánujete, všetko zvládate a zrazu ste bezmocní. Váš čas sa zmení na intervaly – od kontroly ku kontrole. Poviem vám, že tie polročné sú oveľa lepšie ako tie dvojmesačné a aj tie boli lepšie ako tie dvojtýždňové. Jasné, žartujem. Chvíľu som doma, chvíľu v nemocnici. Musela som zmeniť zamestnanie, dohodnúť sa so šéfkou na tom, ako zladíme povinnosti s mojím zdravotným stavom. Zapliahnúť rodinu, aby všetko zvládla aj bezo mňa.

Na začiatku som sa veľmi bála. Strach ale nič nerieši. Keď som hľadala pomoc, mala som pocit, že systém pomoci je strašne pomalý a byrokratický. Nerozumela som mu a často som sa vzdala. Trvalo mi dlho, kým som sa zorientovala v tom, od koho a čo môžem čakať – akú dávku, akú službu, akú pomôcku alebo príspevok na ňu, čo dostanem zadarmo a čo si musím doplatiť.

*A stále si hovorím, že som si mohla ušetriť kopolu času, keby som bola mala k dispozícii **SPRIEVODCU**.*

Skúsila som ho vymyslieť aspoň pre vás.

Sprievodca onkologického pacienta

Ako sa vyznať v systéme sociálnej a zdravotnej starostlivosti?

© apríl 2026

Ďakujeme Union zdravotnej poisťovni, a.s. a občianskemu združeniu Slovenský pacient za možnosť pracovať s pôvodnými textami.
Úprava a aktualizácia textu: JUDr. Ivana Šarlinová

LIGA PROTI
RAKOVINE

Čo nájdete v SPRIEVODCOVI?

- 4 | Ako sa vyznať v systéme sociálnej a zdravotnej starostlivosti?
- 5 | Kde nájsť pomoc?
- 6 | 7 tipov, ako sa vyrovnáť so zmenami, ktoré prináša onkologické ochorenie
- 8 | Aké práva majú onkologickí pacienti a pacientky?
- 10 | Ako neprísť počas liečby o zamestnanie?
- 12 | Čo mi v čase choroby nahradí príjem?
- 14 | Ako môžem získať finančnú podporu?
- 16 | Kto a ako mi pomôže?
- 18 | Čo robiť, keď mám dlhy?
- 20 | Ako nás úrady posudzujú?
- 22 | Pomoc pre ľahšiu prepravu
- 24 | Príspevky na auto a jeho úpravu, benzín a taxík
- 26 | Ako získať pomoc od druhých?
- 28 | Príspevky, ktoré pomáhajú viesť jednoduchší život
- 30 | Čo od vás potrebujeme, keď ochorieme?

AKO SA VYZNAŤ V SYSTÉME SOCIÁLNEJ A ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI?

1. DOVERUJTE ĽUĎOM

Dôverujte ľuďom v systéme – nielen lekárom, ktorí budú rozhodovať o forme starostlivosti pre vás, ale aj ľuďom zo štátnych inštitúcií, zdravotných poisťovní, či mimovládnych organizácií.

2. ROZPRÁVAJTE SA

Rozprávajte sa s inými pacientami – rozhovor s nimi vám môže byť nápomocný, vyhnete sa potom zbytočným krokom a nesprávnym postupom. Ale pozor – nenechajte sa odradiť tým, čo druhým nevyšlo. Skôr analyzujte ich chyby.

3. PÝTAJTE SA

Ak vám nepriznajú dávku alebo službu – **pýtajte sa** v prvom rade na to, kde ste mohli urobiť chybu vy. Možno vám len chýbajú dostatočné podklady. Možno bolo treba niečo lepšie, podrobnejšie zdôvodniť. Pozerať sa na svoje žiadosti očami zákona.

4. NEHANBITE SA

Zapojte do pomoci svojich blízkych. **Nehanbite sa** o pomoc požiadať. Naopak: dajte im pocit, že sú pre vás dôležití. A často sú to maličkosti – niečo odniesť, niečo nájsť na internete. Ale dôležité. Dajte im pocit, že v čase, keď vám bolo ťažko vám mohli pomôcť.

5. ČÍTAJTE

Kopírujte dobré vzory. Hľadajte ľudí, ktorí rovnako ako vy zápasia s onkologickým ochorením a **čítajte** ich príbehy, alebo sa s nimi rozprávajte. Možno vám napadne to známe: „*Aha! Toto som ešte neskúsil!*“.

6. HĽADAJTE ODBORNÍKOV

Hľadajte odborníkov, ktorí vám pomôžu sa zorientovať v systéme zdravotnej a sociálnej pomoci, napr. cez Onkoporadňu Ligy proti rakovine.

7. VYUŽITE MOŽNOSŤ

Ak si myslíte, že úrady o vašom nároku nerozhodli správne, využite možnosť podať odvolanie, s ktorým vám opäť vedia byť nápomocní odborníci, napr. sociálno-právni poradcovia z Ligy proti rakovine.

KDE NÁJŠŤ POMOC?

Vierka
je posudková lekárka
a bude vám vysvetľovať,
ako súvisí diagnóza a zdravotný
stav so systémom sociálnej
pomoci.

Sociálna poisťovňa mi vyplácala počas
PNKy nemocenské a mojím blízkym
OČR-ku, aj dlhodobú OČR-ku a teraz mi
vypláca aj invalidný dôchodok.

Miestny alebo obecný úrad mi
na začiatku pomohol jednorazovou
dávkou a vydal mi aj povolenie
na vyhradené parkovacie miesto,
pomáha mi aj s donáškou stravy
domov. Niektoré úrady vypomáhajú
aj s prepravou a príspevkami na stravu.

Jana
je úradníčka
a objasní vám, ako sa priznávajú
dávk, príspevky alebo služby.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
mi poskytol podporu počas obdobia,
keď som menila prácu a ešte som
nemala invalidný dôchodok. Poskytuje
mi aj rôzne peňažné príspevky
na kompenzácie.

Zdravotná poisťovňa uhrádza moju
liečbu, prepláca lieky, zdravotnícke
pomôcky aj domácu ošetrovateľskú
a hospicovú starostlivosť.

Miloš
je právnik
a ukáže vám, ako sa jednoducho
vzynať aj v zložitých zákonoch.

Mimovládne organizácie a komunity
na sociálnych sieťach mňa aj mojich
blízkych spojili s ľuďmi s podobným
osudom, s ktorými sme mohli
spoločne hľadať pomoc a informácie -
Liga proti rakovine a Dobrý anjel
pomáhajú aj finančne.

*Každý z nás to prežíva inak. Moja rada je, **správať sa tak ako cítime**. Ak máme pocity krivdy od života, majme ich, ale len chvíľu. Ak sa strašne bojíme bolesti, konca a toho, čo sa stane s našimi deťmi, je to prirodzené. Nasilu nepotláčajme pocity bezmocnosti. Ale potom, keď to odoznie, sústreďme sa na nájdenie čo najlepších riešení.*

7 TIPOV, AKO SA VYROVNAŤ SO ZMENAMI, KTORÉ PRINÁŠA ONKOLOGICKÉ OCHORENIE

1. NESTALO SA TO IBA VÁM

Onkologických pacientov je veľa a každý z nich zažil to isté. Tápanie a pocit nespravodlivosti. Ale veľa z nich má aj úspešný príbeh, keď sa s diagnózou dokázali vyrovať a v rámci svojich obmedzení žijú **veľmi kvalitný život**. Učte sa od nich. Nájdete ich okolo seba, v mimovládnych organizáciách aj na sociálnych sieťach. Pýtajte sa, ako riešili konkrétne situácie, ako sa naučili spoznať systém pomoci. Ukážu vám návody a skratky.

2. UŽ TO NEBUDE AKO VČERA

Čím skôr prijmete novú životnú situáciu, tým vám bude lepšie. Chvíľu to bude zložité, najmä na začiatku, kým spoznáte rytmus svojho ochorenia. Postupne začnete objavovať **nové možnosti**. Odporúča sa odhodiť stereotypy, menej organizovať domácnosť a riadiť ľudí okolo seba. Zabudnite na dokonalosť. Skúste každý deň urobiť niečo pekné pre seba a pre svojich blízkych.

3. NETRÁVTE VEĽA ČASU SAMI

Samota vám nepomôže. Neuzatvárajte sa do vlastného sveta. Vďaka mobilu či notebooku môžete zostať v kontakte **s ľuďmi, ktorých máte radi**. A to aj vtedy, keď práve oddychujete po terapii a kvôli infekciám nemôžete ísť von.

4. NEROBTE UNÁHLENÉ KROKY V ZAMESTNANÍ

Mnohí onkologickí pacienti pokračujú normálne v práci. Ochorenie vás síce načas vyradí z náročnejších fyzických aktivít, ale nemusí vás úplne vyradiť z práce. Včas hľadajte so zamestnávateľom spôsob, ako prispôbiť vašu prácu vašim možnostiam. **Skúste sa dohodnúť s kolegami** na pracovisku, ako zvládnuť vašu neprítomnosť. Takmer všade, v každej práci, sa dá nájsť vyvážené riešenie, dobré pre vás aj pre firmu. Nepodľahnite tlaku zamestnávateľa na skončenie pracovného pomeru dohodou, ani nepodávajte výpoveď počas PNky.

5. NAUČTE ZDRAVO JEŠŤ CELÚ RODINU

Mnohí onkologickí pacienti sa rozhodnú pre zmenu stravy. Vaše telo vás bude informovať, čo potrebuje. Zásady zdravej výživy je najlepšie riešiť s nutričnými poradkyňami a poradcami v zdravotníckych zariadeniach, alebo v onkoporadní Ligy proti rakovine a uvidíte - dajú sa ľahko dodržať. A ešte niečo. Je dôležité nevyčleňovať sa z rodiny. Nejedávajte sami, nedávajte si na tanier „svoje“ jedlo. Do zdravého stravovania zapojte aj ostatných členov.

6. NEMUSÍTE VŠETKO ZVLÁDNUŤ SAMI

Hovorte o svojej chorobe a o tom, čo prežívate. Je množstvo miest, kde nájdete dobrých psychológov, ktorí porozumejú vašej situácii a budú vás ňou sprevádzať. Je možné sa na nich obrátiť priamo v zdravotníckych zariadeniach alebo prostredníctvom Ligy proti rakovine. Aj vtedy, keď máte dobré, podporujúce zázemie (alebo práve vtedy), je táto pomoc vhodná. Môžete byť sami sebou, môžete ventilovať aj potlačené obavy, hnev či strach. A kedy ju začať hľadať? Jednoducho vtedy, keď budete cítiť, že máte menej a menej radosti zo života.

www.lpr.sk/siet-onkopsychologov/

7. MAJTE RADOSŤ ZO ŽIVOTA

Humor je korením života. Ostaňte pozitívni. Naučte sa brať situácie s väčšou ľahkosťou. Prestaňte sa trápiť maličkosťami – neporiadok, zlé známky detí, nešikovnosť kolegov. **Nepoddávajte sa zlej nálade.** Ťažké situácie zvládnete lepšie, keď sa na ne dokážete pozrieť s odstupom a nájsť v nich niečo pozitívne. Skúste si naplánovať program s ľuďmi, ktorých máte radi. Vyberte sa na výlet, navštívte múzeum, kino alebo reštauráciu.

Naše práva nie sú v jednom dokumente. Dotýkajú sa Zákona o zdravotnej starostlivosti, Zákona o zdravotnom poistení alebo Zákona o ochrane osobných údajov. Majú zabezpečiť, aby sme sa pri liečbe cítili čo najbezpečnejšie. Vyberám pre vás tie najdôležitejšie.

AKÉ PRÁVA MAJÚ ONKOLOGICKÍ PACIENTI A PACIENTKY?

1. PRÁVO NA KVALITNÚ A ÚČINNÚ LIEČBU

Každý z nás – pacientov – má právo na kvalitnú a účinnú liečbu. Liečba podľa aktuálnych poznatkov medicíny je štandardom a **povinnosť** dodržať ho ukladá lekárom priamo zákon.

2. PRÁVO NA VÝBER POSKYTOVATEĽA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Každý pacient sa môže slobodne rozhodnúť, komu bude **dôverovať** pri starostlivosti o svoj zdravotný stav – môže si vybrať zdravotnícke zariadenie, či už ide o nemocnicu, polikliniku či ambulanciu.

3. PRÁVO NA DÔSTOJNÝ PRÍSTUP

Je to veľmi jednoduché. V každej chvíli sa k vám ľudia v zdravotníckom systéme musia správať slušne a férov: **nič nad rámec** toho, čo za také správanie považujeme v bežnom živote.

Ak sa domnievate, že pri liečbe boli porušené vaše práva, môžete požiadať o preverenie postupu. Ak ide o nesprávne poskytnutie zdravotnej starostlivosti, obráťte sa na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Ak ste nespokojní so správaním lekárov, tak na Slovenskú lekársku komoru, ak sestier, na Slovenskú komoru sestier a pôrodných asistentiek. Pochybenia poskytovateľov, ktoré priamo nesúvisia s kvalitou zdravotnej starostlivosti (napríklad vyberanie poplatkov alebo dodržiavanie ordináčnych hodín), riešia samosprávne kraje alebo ministerstvo zdravotníctva.

právník Miloš

4. PRÁVO NA INFORMÁCIE TÝKAJÚCE SA ZDRAVOTNÉHO STAVU

Máme právo na poskytovanie údajov o svojom zdravotnom stave, alebo nahliadať do zdravotnej dokumentácie, urobiť si z nej výpisky alebo fotokópiu. Toto právo môže byť **dočasne** upreté len tomu, komu sa poskytuje zdravotná starostlivosť v špecializačnom odbore psychiatria alebo v špecializačnom odbore klinická psychológia, ak by informácie z dokumentácie v čase žiadosti mohli negatívne ovplyvniť liečbu. O informácie môžu požiadať aj tí, ktorých splnomocníte s úradne overeným podpisom na matrike alebo u notára.

5. PRÁVO NA INFORMÁCIE O LIEČBE

Každý lekár je povinný vás poučiť o charaktere ochorenia, aj o zamýšľaných diagnostických a liečebných postupoch vrátane rizík. Tak budete v každom momente choroby rozumieť tomu, čo sa s vami deje a rozhodnúť sa, či s postupom súhlasíte. Mali by ste byť **oboznámení** aj s prípadnými rovnocennými možnosťami liečby, s predpokladaným vývojom vášho zdravotného stavu.

6. PRÁVO NA ZACHOVANIE MLČANLIVOSTI

Všetky informácie o vašom zdravotnom stave, diagnózach, liečbe a prognóze a aj všetky ostatné informácie osobného charakteru sú dôverné **počas vášho života**, dokonca aj po ňom. Ak si to neželáte, lekári ani iní zamestnanci zariadenia nesmú informovať žiadnych ďalších ľudí – ani blízkych.

7. PRÁVO NA ZMIERNENIE UTRPENIA

Toto právo znamená, že každému pacientovi by mali byť poskytnuté diagnostické a liečebné programy, ktoré sú čo najviac prispôsobené jeho osobným potrebám tak, aby sa, pokiaľ je to len trochu možné, predchádzalo jeho utrpeniu a **zmierňovala sa jeho bolesť** vo všetkých etapách choroby.

Onkologickí pacienti sa na nás často obracajú s otázkou, či môžu liečbu alebo jej časť absolvovať v zahraničí. Môžu, ale musia mať predchádzajúci súhlas zdravotnej poisťovne. Ten sa obvykle udeľuje až vtedy, keď na Slovensku neexistuje obdobná starostlivosť.

úradníčka Jana

Prvé, čo mi napadlo, keď som počula diagnózu, bolo, že asi prídem o prácu. Ten strach bol strašný. Ako – bez peňazí? Postupne som zistila, že to tak úplne nebude, že som chránená a že existujú riešenia, ako zlé obdobia prekonať.

AKO NEPRÍŠŤ POČAS LIEČBY O ZAMESTNANIE?

i

Buďte iniciatívni. Mnohí zamestnávateľia majú už dávno pripravené riešenia pre ľudí s onkologickými chorobami - navrhňte ho aj u vás: cez personálne oddelenie alebo cez odbory.

1. KEDY A KOMU TO OZNÁMIŤ

Je vaším osobným rozhodnutím, kedy a komu oznámite v práci, že máte onkologické ochorenie. Ale ak ste na základe vašej diagnózy boli uznaní za invalidného, tak túto skutočnosť ste povinní zamestnávateľovi oznámiť, aj preto, že pre vás budú platiť iné pravidlá pri odvodoch. Otvára sa aj cesta, ako získať podporu a vytvoriť pre vás úplne nové pracovné miesto.

2. STRETÁVAJTE SA A ZISŤUJTE

Stretnite sa s ľuďmi, ktorí prežili to, čo vy. Dozviete sa od nich, čo im pri vyjednávaní fungovalo. Budete tak pri rozhovore so zamestnávateľom istejší.

Ak ste práceneschopní – ste chránení a zamestnávateľ vás nemôže prepustiť, s výnimkou prípadu, keď sa organizácia zruší. Rovnako je ťažké prepustiť zamestnanca s ťažkým zdravotným postihnutím, alebo uznaného za invalidného. Výpoveď by bez súhlasu úradu práce, sociálnych vecí a rodiny z odvodu, v ktorom má zamestnávateľ sídlo bola neplatná - mimochodom, v tom prípade máte nárok aj na odstupné v zmysle zákona. Ak sa nedokážete dohodnúť, pred nekorektnými postupmi zamestnávateľov vás ochráni súd.

právník Miloš

3. KOMUNIKUJTE, VYJEDNÁVAJTE

Keď sa k tomu odhodláte, hovorte otvorene o svojej prognóze, o tom, ako vidí váš stav váš lekár, aj o vašom pracovnom zariadení. Skúste požiadať o **prechodný plán**. Môže to byť home office, skrátený úväzok, preradenie na inú, menej náročnú prácu či pohyblivý pracovný čas alebo delené pracovné miesto.

4. DOHODNITE SA

Váša diagnóza je **citlivou informáciou**. Dohodnite sa, ktorí ľudia na vašom pracovisku a v akom rozsahu budú o vašej diagnóze vedieť.

5. INFORMUJTE

Zamestnávateľ vás môže požiadať o **vyjadrenie od vášho lekára**. Mal by však dostať len tie informácie, ktoré sú potrebné na to, aby lepšie nastavili podmienky práce na vašom pracovisku.

6. VYJEDNÁVAJTE PRIPRAVENÍ

Nechodte na rozhovor so zamestnávateľom nepripravení. Pripravte si viac návrhov nového pracovného režimu, lepšie nájdete **obojstranne výhodné riešenia**.

7. PRÍLEŽITOSŤ NA ZMENU

Odhadnite svoje sily. Nedržte sa zubami-nechtami pôvodného miesta, keď viete, že by to v tíme mohlo spôsobiť problémy. Choroba môže byť **príležitosť** na zmenu.

Onkologickí pacienti často potrebujú, aby ich na liečbu sprevádzal člen rodiny. O tom hovorí Zákonník práce, ktorý zamestnávateľom ukladá povinnosť poskytnúť platené voľno (teda s náhradou mzdy) na sprevádzanie rodinného príslušníka do zdravotníckeho zariadenia 7 dní za rok. Ak ide o osamelého rodiča, ktorý sprevádza neploleté dieťa u lekára, má nárok na platené voľno o 7 dní navyč.

Ak ide o doprovod zdravotne postihnutého dieťaťa rodič má nárok na platené voľno 10 dní v roku.

právnik Miloš

Viem, že v čase choroby potrebujem mať aspoň základný príjem. Ako prvé mi pomôže nemocenské, a ak moja choroba trvá dlhšie, aj invalidný dôchodok.

ČO MI V ČASE CHOROBY NAHRADÍ PRÍJEM?

?? Prídem o príjem, keď som už na PN-ke dlhšie ako 52 týždňov?

Ani po skončení podporného obdobia, t.j. obdobia, po ktoré sa vypláca nemocenské a je spravidla 52 týždňov nemusíte ukončiť pracovnú neschopnosť - táto je viazaná na váš nepriaznivý zdravotný stav, pre ktorý nemôžete vykonávať svoju prácu a rozhoduje o nej výlučne váš ošetrojúci lekár. Ani po uplynutí podporného obdobia nemusíte prísť o príjem, pretože môžete požiadať o invalidný dôchodok.

?? Môžem byť na PN-ke a manžel na OČR-ke?

Sú situácie, keď naozaj potrebujeme pomoc našich blízkych počas väčšiny dňa. V tomto období môžu poberať dávku zo Sociálnej poisťovne – ošetrovné vo výške 55 % z denného vymeriavacieho základu. A áno: zákon myslí aj na prípady po ukončení hospitalizácie a na to, keď chorý človek pre závažnú poruchu zdravia potrebuje poskytovanie domácej starostlivosti najmenej 30 dní - vtedy je možné čerpať OČR až 90 dní alebo čerpať krátkodobú OČR v trvaní 14 dní.

Zvyčajne po 2 rokoch od času, keď sme vám priznali invalidný dôchodok, si vás zavoláme na kontrolnú prehliadku. Na nej zisťujeme, či došlo k zlepšeniu alebo k zhoršeniu vášho zdravotného stavu. Skúmame, či sú prítomné komplikácie liečby, či je podozrenie na prítomnosť metastáz a v akom psychickom stave sa nachádzate. Na základe posudku navrhne druh alebo rozsah prác, ktoré ste schopní vykonávať, a Sociálna poisťovňa prehodnotí vašu invaliditu a teda aj výšku vášho invalidného dôchodku.

posudková lekárka Vierka

??? Môžem sa odvolať voči lekárskeho posudku, ak mi nepriznali invalidný dôchodok?

Voči vyjadreniu posudkového lekára Sociálnej poisťovne sa nedá odvolať. Voči samotnému rozhodnutiu však áno. Máte na to 30 dní od jeho doručenia. Pri písaní odvolania sa držte faktov, ktoré súvisia s vaším zdravotným stavom. **Hľadajte nesúlad** medzi tým, čo o vás napísali v správach vaši špecialisti a čo napísali posudkoví lekári. Skontrolujte si aj to, či bola vaša miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posúdená správne a či sa pri nej skúmali aj vaše ďalšie ochorenia, ak ich máte. Práve tieto ochorenia vám môžu pridať chýbajúce percentá potrebné k priznaniu invalidného dôchodku. Neargumentujte svojou sociálnou situáciou, tá pre rozhodnutie nie je dôležitá. www.lpr.sk/socialne-zabezpecenie/

??? Kedy mám požiadať o invalidný dôchodok?

Podmienkou priznania invalidného dôchodku vôbec nie je to, aby práceneschopnosť trvala presne 1 rok. Skúma sa to, či je váš zdravotný stav dlhodobo nepriaznivý, t. j. že bude pretrvávať spravidla viac ako 1 rok a či spĺňate potrebnú dobu dôchodkového poistenia, ktorej dĺžka závisí od vášho veku, ktorý ste dosiahli ku dňu priznania invalidity. Dôležité je aj to, aby pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol aspoň 41 %. Ak máte viac ako jednu diagnózu, ich „percentá“ sa nesčítavajú - do úvahy sa berie tá najväčšia, za iné ochorenia sa môže invalidita zvýšiť najviac o 10 %.

www.socpoist.sk/kto-som/dochodca/ziadatel-o-dochodok/ako-poziadat-o-invalidny-dochodok

??? Keď mám II. pilier, bude sa mi invalidný dôchodok vyplácať aj z neho?

Nie, nebude. Invalidný dôchodok vypláca iba Sociálna poisťovňa. Druhý dôchodkový pilier a sporenie v ňom má vplyv len na výšku vášho starobného alebo predčasného dôchodku.

Sociálna poisťovňa vypláca invalidný dôchodok aj spätne, max. 3 roky dozadu. Nie je rozhodujúce, odkedy sa liečite. Nič na tom nemení ani to, či ste počas nich pracovali alebo boli v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny.

úradníčka Jana

Keď sa choroba rozbehla, zrazu som mala polovičné príjmy, ale oveľa vyššie výdavky. Postupne som sa musela naučiť porozumieť systému pomoci.

AKO MÔŽEM ZÍSKAŤ FINANČNÚ PODPORU?

SOCIÁLNA POISŤOVŇA

NEMOCENSKÉ

prvé 3 dni 25 %, potom 55 %
z denného vymeriavacieho základu

INVALIDNÝ DÔCHODOK

podľa výšky vášho príjmu a dĺžky
obdobia, v ktorom ste boli dôchod-
kovo poistení

*podľa platných predpisov v roku 2026

OŠETROVNÉ

55 % z denného vymeriavacieho
základu 14 dní alebo 30 až 90 dní*

DÁVKA V NEZAMESTNANOSTI*

prvý až tretí mesiac vo výške 50 %
denného vymeriavacieho základu
(DVZ),
štvrtý mesiac vo výške 40 % DVZ,
piaty mesiac vo výške 30 % DVZ,
šiesty mesiac vo výške 20 % DVZ

OBEC ALEBO MESTO

môže priznať jednorazovú dávku do výšky preukázaných výdavkov, najviac do výšky trojnásobku sumy životného minima, resp. podľa pravidiel nastavených vo všeobecnom záväznom nariadení obce alebo mesta.

*Na Slovensku existujú **mimovládne organizácie**, ktoré vám, onkologickým pacientom, poskytujú pomoc a informácie. Podporujú vás finančne aj vtedy, keď úrady ešte pomôcť nemôžu. Skúste sa obrátiť napr. na **Ligu proti rakovine** alebo na **Dobrého anjela**.
www.lpr.sk | www.dobryanjel.sk*

právnik Miloš

ÚRAD PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY PRIZNÁVA:

DÁVKU V HMOTNEJ NÚDZI

89,70 € mesačne, ak ide o jedného človeka, 233,20 € ak ide o dvojicu s najmenej jedným a najviac štyrmi deťmi.*

OCHRANNÝ PRÍSPEVOK

91,70 eur mesačne na zabezpečenie osobných výdavkov člena domácnosti, ktorý nemá možnosť zabezpečiť si príjem alebo zvýšiť si príjem vlastnou prácou.*

PRÍSPEVOK NA KAŽDÉ NEZAOPATRENÉ DIEŤA

25,10 € mesačne*

PRÍSPEVOK NA BÝVANIE

100,60 € mesačne, ak ide o domácnosť s jedným členom.*

*podľa platných predpisov v roku 2026

i

Ak ste sa kvôli ochoreniu ocitli v núdzi, môžete o pomoc požiadať aj Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v rámci tzv. schémy humanitárnej pomoci. Je to jednorazová dávka, ktorej výška je v jednom roku pre jednu osobu maximálne 1 500 €. Nie je však nárokovateľná, každá žiadosť sa posudzuje individuálne.

*Každý úrad, s ktorým budete komunikovať, by vám mal poskytnúť informácie o pomoci, ktorú potrebujete. Niekedy však ľudia nerozumejú tomu jazyku, plnému paragrafov. Ak si myslíte, že si nezapamätáte, aké **potvrdenia** potrebujete, požiadajte o tzv. úradný záznam. Sú povinní vám spísať nielen to, o čo žiadate, ale aj to, čo vám radia. Je to akási poisťka pre vás aj pre nich, aby ste si rady úradu nevyložili nesprávne.*

právnik Miloš

Ťažko zdravotne postihnuté osoby môžu prijímať dary od fyzických a právnických osôb, a to tak peňažné, ako aj vecné, bez toho, aby im boli krátené, prípadne odňaté, príspevky na kompenzáciu. Hodnota týchto darov nesmie presiahnuť dvanásťnásobok životného minima.

úradníčka Jana

Na tejto stránke by som vám chcela ukázať, kde a akú pomoc môžete získať a podľa akých zákonov na ňu máte nárok.

KTO A AKO MI POMÔŽE?

i

Systémy sociálnej pomoci neboli vytvorené na to, aby sme boli na nich závislí, ale preto, aby nás urobili samostatnejšími. Aby vám naozaj pomohli, musia sa vzájomne dopĺňať. Ukážme si to na príklade. Keď sa váš zdravotný stav nezlepšuje, zdravotná poisťovňa vám uhradí lieky a pomôcky. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vám **pomôže** s prepravou, aby ste nemuseli ísť hromadnou dopravou a ohrozovať tak svoju imunitu. Mesto alebo obec vám vyhradí parkovacie miesto čo najbližšie k vášmu domu, niekedy poskytnú príspevok na stravu, zabezpečia donášku stravy alebo pomôžu s prepravou.

Odporúčame vám miesto telefonickej komunikácie s úradmi komunikovať radšej **osobne**, prípadne si vyžiadajte aj **úradný záznam**, alebo e-mailom alebo cez elektronický formulár, ak ho má úrad vytvorený. Je to praktické – konkrétnu odpoveď potom máte stále k dispozícii a viete ňou argumentovať aj v budúcnosti.

ZDRAVOTNÁ POISŤOVŇA

Uhrádza náklady na:

- zdravotnú starostlivosť
- lieky, zdravotnícke pomôcky a dietetické potraviny
- doplatky prekračujúce ochranný limit na lieky, zdravotnícke pomôcky a dietetické potraviny
- kúpeľnú starostlivosť
- ošetrovateľskú starostlivosť
- opravu a úpravu zdravotníckych pomôcok

Pacienti sa nás pýtajú, čo sa stane, keď im dôjdu lieky na dovolenke v zahraničí. Na túto situáciu by ste mali byť pripravení. Recepty vypísané slovenskými lekármi platia vo väčšine členských štátov Európskej únie, ale sú obvykle hradené len do výšky slovenských taríf.

úradníčka Jana

ÚRAD PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY

Vydáva integrovaný posudok, ktorý predstavuje komplexné posúdenie odkázanosti osoby na sociálne služby a pomoc. Poskytuje:

- peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže
- peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia
- peňažný príspevok na kúpu pomôcky
- peňažný príspevok na opravu pomôcky
- peňažný príspevok na zvýšené výdavky súvisiace s prevádzkou osobného motorového vozidla (na benzín)
- peňažný príspevok na prepravu – taxi služba alebo prepravná služba
- parkovací preukaz
- peňažný príspevok na zvýšené výdavky na diétne stravovanie
- peňažný príspevok na zvýšené výdavky súvisiace s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia
- peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla
- peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla
- peňažný príspevok na osobnú asistenciu
- peňažný príspevok na opatrovanie/ príspevok podľa odkázanosti

Vydáva: preukaz osoby s ŤZP a parkovací preukaz

SAMOSPRÁVNE KRAJE, MESTÁ A OBCE

Rozhodujú o tejto pomoci:

- vyhradené parkovacie miesto
- prideluje opatrovateľskú službu na základe integrovaného posudku
- prepravná služba

SOCIÁLNA POISŤOVŇA

Vypláca z prvého piliera:

- invalidný dôchodok
- predčasný starobný dôchodok
- starobný dôchodok
- vdovský, vdovecký a sirotsky dôchodok

DÔLEŽITÉ ZÁKONY

- **Zákon č. 447/2008 Z. z.** o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia
- **Zákon č. 448/2008 Z. z.** o sociálnych službách
- **Zákon č. 363/2011 Z. z.** o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a diétetických potravín
- **Zákon č. 376/2024 Z. z.** o integrovanej posudkovej činnosti (účinný od 1. septembra 2025)

Onkologický pacient má nárok na kúpeľnú starostlivosť skupiny A (t.j. ubytovanie, procedúry a stravu hradí zdravotná poisťovňa) do 24 mesiacov od ukončenia onkologickej liečby.

právnik Miloš

Pravidelné mesačné odvody do zdravotnej poisťovne nie sú dobrovoľnými platbami – je to zákonná povinnosť pre všetkých. Platí ich váš zamestnávateľ, alebo si ich ak podnikáte alebo ste dobrovoľne nezamestnaný (a neplatí za vás štát) platíte sami. Ak poistenie riadne neplatíte, vytvárate dlh a veľmi ľahko môže vzniknúť stav, že vás žiaden lekár, s výnimkou neodkladnej starostlivosti a chronickej choroby, neošetrí.

ČO ROBIŤ, KEĎ MÁM DLHY?

???

Čo mám robiť, ak mám dlh na zdravotnom poistení?

Ak vás poisťovňa zaradila medzi dlžníkov, riešte svoj dlh **čo najskôr**. Iba tak máte nárok na plnohodnotnú zdravotnú starostlivosť (dlžníkom sa poskytuje iba neodkladná zdravotná starostlivosť a liečba chronických chorôb). Ak nemôžete uhradiť celú dlžnú sumu, dohodnite sa s poisťovňou na **splátkovom kalendári**.

???

Kedy nám, bez ohľadu na dlh, musí byť poskytnutá zdravotná starostlivosť?

- náhle a výrazné zhoršenie zdravotného stavu,
- náhla prudká bolesť,
- pôrod,
- nebezpečné zmeny správania,
- človek je zdrojom rýchlo sa šíriacej a život ohrozujúcej nákazy

Dlžníkom sa stávate, ak zdravotná poisťovňa voči vám (ku dňu zverejnenia zoznamu dlžníkov) eviduje splatnú pohľadávku, na celkovú sumu vyššiu ako 100 €.

Dlh môže vzniknúť:

- na preddavku poistného – po lehote splatnosti, najmenej za 3 mesiace,
- na nedoplatku alebo poistnom, ktoré ste boli povinní uhradiť odo dňa vzniku verejného zdravotného poistenia, do dňa potvrdenia prihlášky zdravotnou poisťovňou.

právník Miloš

??? Kedy poisťovne poskytnú zdravotnú starostlivosť aj dlžníkom?

V niektorých prípadoch poisťovne poskytujú zdravotnú starostlivosť v plnom rozsahu aj dlžníkom.

1. Ak sa dlžníkom stal zamestnanec, za ktorého zdravotné poistenie neplatil jeho zamestnávateľ (dlh ste si nezavinili sami, vôbec ste o ňom nemuseli vedieť).
2. Ak sa dlžník so zdravotnou poisťovňou dohodol na splátkach a splátky riadne platí.
3. Ak zdravotná poisťovňa už vymáha dlh v exekučnom konaní, poistenec ho však uhrádza formou splátok a túto skutočnosť oznámil zdravotnej poisťovni.
4. Ak je dlžník osobou so zdravotným postihnutím (je držiteľom preukazu osoby s ŤZP alebo je uznaný za invalidného).

??? Môžem riešiť dlhy osobným bankrotom?

Áno. Osobný bankrot je proces, ktorým sa dá dosiahnuť úplné oddĺženie a zbavenie sa svojich dlhov - a to nielen tých, čo vznikli na Slovensku, ale aj v Európskej únii. Pozor, **nie však všetkých** - oddĺžiť sa nedá od výživného, od nepeňažných dlhov ale ani od peňažných trestov. Absolvovanie osobného bankrotu nie je prekážkou pre ďalšie zamestnanie či podnikanie.

Osobný bankrot formou konkurzu:

Prídete o svoj doterajší majetok, ale zostane vám majetok nadobudnutý v budúcnosti a všetky príjmy.

Osobný bankrot formou splátkového kalendára:

Budete musieť splácať dlhy na vopred určenú dobu do určitej sumy záväzkov.

Kto mi pri bankrote poradí?

Pri osobnom bankrote nám pomôže Centrum právnej pomoci, vďaka ktorému sú procesy úplne bezpečné, transparentné a zrozumiteľné pre každého.

Koľko stojí osobný bankrot?

Správca z Centra právnej pomoci uhradí za vás súdny poplatok v sume 500 €, ktorý mu potom v mesačných splátkach najmenej v sume 14 € musíte splatiť najneskôr do troch rokov.

Na čo bankrot neslúži?

Oddĺžením cez osobný bankrot sa nedá zbaviť dlhov na hypotéke a bývaní ani na dlžnom výživnom.

Viac informácií nájdete na: www.centrumpravnejpomoci.sk

Pozor na pokuty! Za neplatenie zdravotného poistenia môžete dostať pokutu od Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Pohybuje sa až do výšky 3 319 €.

úradníčka Jana

Všetci to máme rovnaké. Ak po niečom túžime, tak po nezávislom živote. Chceme čo najviac bežných úkonov urobiť bez pomoci a nezaťažovať pri nich svojich blízkych. Riešenia existujú vo forme dávok, príspevkov alebo služieb. Na to, aby sme ich dostali, potrebujeme rôzne posudky.

AKO NÁS ÚRADY POSUDZUJÚ?

??? Čo obsahuje integrovaný posudok?

Od 1.9.2025 je posudzovanie vo výlučnej kompetencii úradov práce, sociálnych vecí a rodiny formou integrovaného posudku, ktorý obsahuje:

- vyjadrenie, či ste osobou s ťažkým zdravotným postihnutím
- vyjadrenie, či ste odkázaní na sprievodcu
- vyjadrenie, či máte nárok na parkovací preukaz
- sociálne posúdenie - stupeň odkázanosti na pomoc inej osoby (určenie činnosti, ktoré nevládnete sami alebo s dohľadom)
- vyjadrenie, či ste odkázaní na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom
- návrhy na kompenzáciu - druhy peňažných príspevkov na kompenzáciu
- termín opätovného posúdenia vášho zdravotného stavu.

Od 1.9.2025 prešlo posudzovanie na účely sociálnych služieb a na peňažné príspevky na kompenzáciu do výlučnej pôsobnosti úradov práce, sociálnych vecí príslušných podľa miesta bydliska žiadateľa. Posudzovanie invalidity a rozhodovanie o invalidnom dôchodku zostalo v kompetencii Sociálnej poisťovne.

úradníčka Jana

Od 1.9.2025 boli zrušené percentá miery funkčnej poruchy. Za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím je považovaná osoba, ktorá má ochorenie uvedené v prílohe č. 1 zákona č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti.

posudková lekárka Vierka

6 KROKOV KU KOMPLEXNÉMU POSUDKU

1. Najskôr choďte za svojim všeobecným lekárom. Ten vám vypíše tlačivo Lekársky nález. Priloží k nemu aj lekárske správy od špecialistov, nie staršie ako 6 mesiacov.
2. Vypíšte Žiadosť o integrovaný posudok.
3. Vypíšte Sebahodnotiaci dotazník, v ktorom vyznačíte mieru ťažkostí, ktoré pociťujete pri jednotlivých činnostiach v rozsahu od 0 (žiadne ťažkosti) až 4 (extrémne ťažkosti až neschopnosť).
4. Sociálny pracovník úradu vykoná vo vašej domácnosti sociálnu posudkovú činnosť. Bude sa vás pýtať napr. ako vám choroba zmenila život, pri ktorých denných aktivitách potrebujete pomoc, kto vám pomáha.
5. Posudkový lekár úradu vypracuje integrovaný posudok, v ktorom určí stupeň odkázanosti na pomoc inej osoby, či ste osobou s ŤZP a navrhne druhy peňažných príspevkov na kompenzáciu.
6. Úrad práce vydá rozhodnutie o integrovanom posudku. Na základe neho môžete požiadať úrad práce o preukaz osoby s ŤZP, parkovací preukaz, peňažné príspevky na kompenzáciu, ak sú v posudku uvedené.

Úrad práce má na vydanie integrovaného posudku 30 až 90 dní.

Proti rozhodnutiu o integrovanom posudku sa môžete odvolať do 15 dní od jeho doručenia. Ak ste nespokojní s posúdením, môžete požiadať o skontrolovanie správnosti postupu aj Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím. Pozor - žiadosť na preskúmanie komisárke pre osoby so zdravotným postihnutím nenahrádza odvolanie.

úradníčka Jana

Ťažké zdravotné postihnutie nie je to isté čo invalidita. Osoba, ktorá je uznaná za invalidného, nemusí byť uznaná aj za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a naopak. Rozhodujú rôzne inštitúcie podľa viacerých zákonov. Invalidita znamená pokles schopnosti pracovať. Ťažké zdravotné postihnutie má vplyv na schopnosť viesť aktívny život, čo sa nemusí vždy úplne prekrývať.

právnik Miloš

*Nikto si nevie predstaviť, ako onkologické ochorenie zasahuje do bežných životných situácií. **Niekedy nevládzem** nastúpiť do autobusu, pretože som slabá. Inokedy nesmiem byť v infekčnom prostredí, aby sa mi nezhoršil zdravotný stav.*

POMOC PRE ĽAHŠIU PREPRAVU

PARKOVACÍ PREUKAZ

môžem získať, ak som pre zdravotne ťažkosti odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo mám chorobu uvedenú v Prílohe č. 1 Zákona č. 447/2008 Z. z. Ako onkologický pacient môžem tento parkovací preukaz získať aj počas akútnej onkologickej liečby (napr. pri chemoterapii alebo imunoterapii) a pri hematoonkologickom ochorení aj počas udržiavacej liečby. Preukaz sa **vydáva na meno**, nie na evidenčné číslo vozidla. A nie je to tak, že dostanem preukaz a celá rodina môže s ním parkovať kdekoľvek. Slúži výlučne na cesty, pri ktorých som v aute alebo po mňa idú tým autom. Preukaz musí byť vždy položený na palubovke tak, aby bola ľícna časť jasne viditeľná zvonku vozidla, kvôli kontrole mestskej alebo štátnej polície.

POZOR! S PARKOVACÍM PREUKAZOM NEMÔŽETE STÁŤ KDEKOLVEK.

i

Patria vám len vyhradené parkovacie miesta. Ak je to nevyhnutné, môže vodič vozidla, v ktorom sa nachádza osoba s ŤZP, vchádzať aj tam, kde je dopravnou značkou vjazd povolený len vymedzenému okruhu vozidiel, **do pešej zóny**, do priestorov nemocnice či iného zariadenia. Samozrejme bez toho, aby ohrozil bezpečnosť chodcov. Počas nevyhnutne potrebného času nemusí dodržiavať ani zákaz stáťia.

Parkovací preukaz je určený osobám, ktoré sú z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia odkázané na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo majú ochorenie, ktoré je uvedené v Prílohe č. 1 Zákona č. 447/2008 Z. z.

posudková lekárka Vierka

Podkladom pre vydanie parkovacieho preukazu je integrovaný posudok. To znamená, že ak je v tomto posudku uvedené, že ste osoba odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo máte nárok na parkovací preukaz z dôvodu choroby uvedenej v Prilohe č. 1 Zákona č. 447/2008 Z. z. - potom môžete úrad práce požiadať o vyhotovenie tohto preukazu.

úradníčka Jana

VYHRADENÉ MIESTO NA PARKOVANIE PRED DOMOM

Ak máte parkovací preukaz alebo v integrovanom posudku uvedenú odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, môžete požiadať miestny úrad o vyhradené parkovacie miesto. Toto miesto platí pre vaše auto alebo pre auto vašich blízkych ľudí, ktorí majú na rovnakej adrese trvalý pobyt. **Miestny alebo obecný úrad** rozhodne o vašom nároku na parkovacie miesto za 30 až 90 dní.

BUĎTE AKTÍVNI!

Zdravým osobám často nedôjde, koľko bariér je okolo nás. Mestá a obce postupne môžu robiť (a robia) malé zásahy, ktoré vám umožnia netraviť kopu času zbytočne, vymýšľaním, ako prekonať schody, strminy či úzke dvere. Oslovte s problémom, na ktorý narazíte, aj svojich poslancov.

???

Môžem dostať „papuču“ na auto s preukazom ŤZP?

Nie, takto označené vozidlá majú výnimku. Ale tak ako ostatní, máte povinnosť uposlúchnuť pokyn, výzvu alebo príkaz policajta súvisiaci s výkonom jeho oprávnení a môžete byť pokutovaní.

Ak vás úrad práce, sociálnych vecí a rodiny uznal za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a poskytoval vám peňažný príspevok na kúpu motorového vozidla, budete pri prvom zápise oslobodený od poplatku. Toto pravidlo sa vzťahuje na motorové vozidlá kategórie M1 a N1.

právnik Miloš

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny je inštitúcia, ktorá s tým, aby sme sa ľahko prepravovali, môže veľmi pomôcť. Ale pozor! Príspevky na individuálnu prepravu, na auto, na **kompenzáciu výdavkov** spojených s jeho prevádzkou – nie sú prioritne určené na to, aby sme sa dostali k lekárom. Sú aj na to, aby sme mohli žiť čo najviac aktívne a mohli študovať, mať svoje zamestnanie a svoje hobby, napriek svojej chorobe - a preto o tom úrady musia vedieť. Všetky detaily z nášho života - kam chodievame, na čo potrebujeme auto či taxík - treba vymenovať pri sociálnom posudzovaní a uviesť do úradných záznamov. Aj na základe nich sa rozhodne o priznaní či nepriznaní príspevku.

PRÍSPEVKY NA AUTO A JEHO ÚPRAVU, BENZÍN A TAXÍK

1. PRÍSPEVOK NA KÚPU A ÚPRAVU MOTOROVÉHO VOZIDLA JE PRIZNANÝ LEN VTEDEY, AK JE TÁTO FORMA KOMPENZÁCIE NAVRHNUTÁ V INTEGROVANOM POSUDKU, T. J. AK ČLOVEK

- je **odkázaný** podľa integrovaného posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom;
- navštevuje alebo bude navštevovať školu, sociálne zariadenie alebo, je **zamestnaný**, alebo preukáže, že bude zamestnaný;
- je zrejmé, že bude využívať osobné motorové vozidlo najmenej **2-krát v týždni**.

Výška príspevku* je:

13 277,58 €

pre auto s manuálnou prevodovkou

16 596,96 €

pre auto s automatickou prevodovkou

* podľa platných právnych predpisov v r. 2026

??? Kedy nemožno príspevok poskytnúť?

Nárok na príspevok nemá ten, kto má vyšší príjem za predchádzajúci kalendárny rok, ako je 5-násobok životného minima. Ale pozor, do výpočtu sa zarátavajú aj príjmy spoločne posudzovaných osôb - najmä manžel, manželka a deti, s ktorými žijete v spoločnej domácnosti.

i

Príspevok na auto môžete dostať raz za 7 rokov alebo aj skôr, ak vrátite pomernú časť predchádzajúceho príspevku. Vozidlo, ktoré chcete kúpiť, nesmie byť staršie ako 5 rokov.

O príspevok na auto môžete požiadať aj vtedy, ak nemáte vodičský preukaz alebo ste ešte dieťa. Dokonca si môžete požiadať aj o ďalší peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky – teda vodičský výcvik. Len musíme mať istotu, že auto je využívané tak, aby bol váš sociálny život lepší.

úradníčka Jana

2. PRÍSPEVOK NA KOMPENZÁCIE ZVÝŠENÝCH VÝDAVKOV SPOJENÝCH S PREVÁDZKOU MOTOROVÉHO VOZIDLA

Výška peňažného príspevku je mesačne 16,70 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, čo je 47,45 €.* Tento príspevok nie je možné poskytnúť, ak je príjem vyšší ako **3-násobok životného minima**. Do výpočtu príjmu sa zarátava váš príjem a príjem ostatných osôb, s ktorými žijete v spoločnej domácnosti, za minulý kalendárny rok.

*podľa platných právnych predpisov v r. 2026

3. PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA PREPRAVU:

Príspevok sa poskytuje osobám, ktoré sú podľa integrovaného posudku odkázané na individuálnu prepravu, ale nevlastnia auto. Vypláca sa mesačne maximálne vo výške 51,02 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, teda 144,97 €*. Určuje sa percentuálnou sadzbou v závislosti od preukázaných nákladov na prepravu (bločky a faktúry) a od príjmu osoby s ŤZP.

*podľa platných právnych predpisov v r. 2026

*Ak máte auto, ale kvôli chorobe nemôžete jazdiť, nedostanete príspevok „na taxi“. Tieto dve veci sa navzájom vylučujú. Ak je auto funkčné, nesmiete ho vlastniť. Ak je nefunkčné, predkladáte úradu **znalecký posudok** o tom, že nie je schopné prevádzky.*

právnik Miloš

?? Kedy príspevok na prepravu (na taxi) nedostanem?

Príspevok nedostanem, ak som vlastníkom osobného motorového vozidla (nezáleží na tom, či som si ho kúpil sám, alebo mi naň prispel úrad) alebo ak mám príjem s príjmom spoločne posudzovaných osôb za minulý kalendárny rok vyšší než **5-násobok životného minima**.

Niekedy potrebujeme pomoc 2 – 3 hodiny denne, inokedy sme na tom tak, že je dobré, keď je pri nás niekto 24 hodín 7 dní v týždni. Niekedy stačí, aby naši blízki ostali na krátkodobej OČR alebo na dlhodobej OČR. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nám túto pomoc môže poskytnúť vo forme opatrovateľského príspevku alebo príspevku na osobnú asistenciu. Tieto dve formy sa však líšia. Obec, či mesto nám zasa môže poskytnúť opatrovateľskú službu.

AKO ZÍSKAŤ POMOC OD DRUHÝCH

?? Kto poberá opatrovateľský príspevok / príspevok na pomoc pri odkázanosti?

Do 31.12.2026 je tento príspevok vyplácaný žiadateľovi - opatrovateľovi, ktorým môže byť manžel, manželka, súdom ustanovený opatrovník, dieťa, vnuk, vnučka, súrodenec, nevesta, zať, svokrovci, švagrovci, netere, synovci. Prípadne aj osobe, s ktorou nie ste v príbuzenskom vzťahu, po zdokladovaní, že býva s vami.

Od 1.1.2027 sa tento príspevok mení na príspevok na pomoc pri odkázanosti a bude:

- vyplácaný žiadateľovi, ktorou je opatrovaná osoba
- vyplácaný v príslušnej sume pre každý stupeň odkázanosti
- opatrovaná osoba rozhodne o použití príspevku
- príspevok bude môcť rozdeliť až medzi troch opatrovateľov
- príspevok pri odkázanosti IV a V bude môcť použiť aj pre sociálne zariadenie alebo hospic.

1. OPATROVATEĽSKÝ PRÍSPEVOK

Peňažný príspevok na opatrovanie sa poskytne vtedy, ak je opatrovaná osoba, ktorá je staršia ako 6 rokov, podľa integrovaného posudku odkázaná na opatrovanie a rozsah tejto pomoci je aspoň 8 hodín denne.

Výška príspevku je 663,50 €* pri opatrovaní jednej osoby.

Výška príspevku na pomoc pri odkázanosti od 1.1.2027:

Prvý stupeň odkázanosti: 230 €.

Druhý stupeň odkázanosti : 460 €.

Tretí stupeň odkázanosti : 600 €.

Štvrtý stupeň odkázanosti : 830 €.

Piaty stupeň odkázanosti : 1 010 €.

*podľa platných právnych predpisov v r. 2026

Ak osoba, ktorá opatruje a súčasne vykonáva zamestnanie, jej mesačný príjem zo zamestnania nesmie byť vyšší ako 2,5 násobok životného minima (platí do 31.12.2026). Od 1.1.2027 sa ruší posudzovanie príjmu osoby, ktorá opatruje - teda príspevok podľa odkázanosti je nezávislý od príjmu opatrovateľa, aj od príjmu opatrovanej osoby.

právnik Miloš

Opatrovanie blízkeho príbuzného je náročné. Preto existuje možnosť požiadať obec o tzv. odľahčovací službu – 40 hodín mesačne alebo 30 dní v roku bez toho, aby ste o príspevok na opatrovanie prišli.

úradníčka Jana

2. OSOBNÁ ASISTENCIA

Osobná asistencia sa vykonáva na základe zmluvy medzi osobou s ŤZP a asistentom. Ten mu pomáha pri tých činnostiach, ktoré zdravotné znevýhodnenie neumožňuje vykonávať samostatne. Pozor! Osobný asistent môže pracovať najviac **10 hodín denne**. Ak je však príbuzným, sú to len 4 hodiny denne.

?? Aká je výška príspevku na osobnú asistenciu?

6,22 € na hod.*

*podľa platných právnych predpisov v r. 2026

?? Kto môže byť osobným asistentom?

Osobný asistent musí byť plnoletý a spôsobilý na právne úkony. Nepotrebuje žiadne osobitné vzdelanie ani prax. Môžu byť nimi aj rodinní príslušníci. Ale pozor! Príbuzní môžu pracovať maximálne 4 hodiny denne a pomáhať len pri určitých činnostiach. Osobného asistenta možno nájsť s pomocou agentúry osobej asistencie aj cez obce.

?? Kto mi pomôže v práci, ak potrebujem asistenciu?

Zamestnávateľ môže určiť zamestnanca - pracovného asistenta, ktorý vám ako osobe s ťažkým zdravotným postihnutím bude poskytovať pomoc pri výkone práce. Zamestnávateľ môže požiadať o príspevok na pracovného asistenta od úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

?? Aké činnosti môže vykonávať osobný asistent?

Osobní asistenti pomáhajú osobe s ŤZP najmä pri:

- stravovaní a pitnom režime aj pri liečebnom režime;
- hygiene, pri obliekaní a vyzliekaní;
- dodržiavaní liečebného režimu;
- domácich prácach a nákupoch;
- premiestňovaní (napr. do zamestnania a do školy);
- komunikácii s inými ľuďmi;
- sprevádzaní na kultúrne a spoločenské podujatia.

Pozor - osobný asistent vám nemôže pomáhať pri výkone vášho zamestnania. Po splnení zákonných podmienok môže pre vás požiadať váš zamestnávateľ o pracovného asistenta.

Vy to viete aj ja to viem. Ono sa to nezdá, ale okolo nás, onkologických pacientov, je množstvo obmedzení, ktoré vytvárajú tlak na našu peňaženku. Potrebujeme špeciálnu stravu, ale aj množstvo hygienických potrieb. Pri ich kúpe nám pomôžu ďalšie príspevky od úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Podkladom pre priznanie týchto príspevkov je integrovaný posudok, t. j. ak sú navrhnuté v tomto posudku, môžete o ne požiadať úrad práce podľa miesta vášho bydliska.

PRÍSPEVKY, KTORÉ POMÁHAJÚ VIESŤ JEDNODUCHŠÍ ŽIVOT

Nárok na peňažný príspevok na kompezáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie a výdavkov súvisiacich s hygienou vzniká právoplatným rozhodnutím úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o jeho priznaní. Bude vám ho zasielať vždy mesiac pozadu. Nemusíte dokladovať bločkami, na čo ste ho použili.

úradníčka Jana

1. PRÍSPEVOK NA ZVÝŠENÉ VÝDAVKY NA DIÉTNE STRAVOVANIE

Príspevok pokrýva časť nákladov na obstaranie potravín spojených s dodržiavaním diétného režimu. Poskytuje sa vtedy, ak váš príjem s príjmom spoločne posudzovaných osôb za minulý kalendárny rok nie je vyšší ako **3-násobok sumy životného mi-**nima.

Výšku peňažného príspevku určuje to, či je vaše ochorenie v zozname v Prílohe č. 3 Zákona č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti v I., II. alebo III. skupine. o kompenzáciách ťažkého zdravotného postihnutia v I., II. alebo III. skupine. Pri získaní príspevku je dôležité, že úprava stravy sa viaže na konkrétne onkologické ochorenie. Jeho výška je od Od 15,83 € do 52,74 €*.

*podľa platných právnych predpisov v r. 2026

2. PRÍSPEVOK NA KÚPU, VÝCVIK ČI ÚPRAVU POMÔCKY

Kompenzačné pomôcky, ktoré prepláca úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, sú iné ako tie, ktoré uhrádza zdravotná poisťovňa. Ich účelom je, aby ste boli čo najviac samostatní. Pomôckou môžu byť napríklad predmety na uľahčenie úkonov seba-obsluhy a hygieny (prenosná vaňa). Ich výška sa odvíja od ceny pomôcky, resp. ceny úpravy a od príjmu osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

3. PRÍSPEVOK NA KOMPENZÁCIU ZVÝŠENÝCH VÝDAVKOV SÚVISIACICH S HYGIENOU ALEBO S OPOTREBOVANÍM ŠATSTVA

Ako iné príspevky, aj tento vám patrí, ak váš príjem nie je vyšší ako 3-násobok sumy životného minima. Výšku peňažného príspevku určuje to, či je vaše ochorenie v zozname v Prílohe č. 4 alebo v Prílohe č. 5 Zákona č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti o kompenzáciách ťažkého zdravotného postihnutia. Príspevok sa poskytuje vo výške 9,28 % životného minima, teda 26,37 €*.

*podľa platných právnych predpisov v r. 2026

?? Na čo mám nárok, ak mám viacero diagnóz?

Ak je osoba s ŤZP odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie z dôvodu, že má viaceré choroby a poruchy zaradené do rôznych skupín, tak sa jej poskytne peňažný príspevok vo výške, ktorá zodpovedá najnákladnejšej diéte z hľadiska zaradenia choroby alebo poruchy do určenej skupiny.

Nárok na peňažný príspevok zanikne vtedy, ak jeho poskytovanie prestalo plniť svoj účel. To úrad zisťuje obvykle **preposúdením** nároku – novým integrovaným posudkom. Nárok na príspevok zanikne aj vtedy, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce pre jeho priznanie, napríklad sa zvýši váš príjem, alebo zväčší váš majetok.

Na Slovensku existujú mimovládne organizácie, ktoré nám vedľa poskytnúť pomoc – informácie, podporu pri komunikácii s úradmi aj s našimi blízkymi. A niekedy dokážu pomôcť aj finančne.

právnik Miloš

Nie je to fráza. Nám, onkologickým pacientom, sa naozaj zmení svet. Potrebujeme od vás, našich blízkych aj tých okolo nás, aby ste k nám boli prirodzení, aby ste sa nepretvarovali. Potrebujeme sa cítiť bezpečne. Skúsím vám povedať, čo nám pomáha.

ČO OD VÁS POTREBUJEME, KEĎ OCHORIEME?

1. SPRÁVAJTE SA K NÁM TAKMER TAK AKO PRED CHOROBOU

Stále sme tí istí, vaši blízki. Sme tí, ktorí vás majú radi, s ktorými ste prežili kopec dobrých vecí a máte sa o čom rozprávať. Jediné, čo sa v našom vzťahu mení, je to, že vašu podporu teraz potrebujeme viac.

2. REŠPEKTUJTE NÁŠ NOVÝ DENNÝ REŽIM

Často nezvládame veci len preto, že ich v chorobe nedokážeme robiť tak rýchlo ako vy. Nerobte všetko za nás. Prispôsobte sa nám.

3. PRINÁŠAJTE NÁM POZITÍVNE SPRÁVY

Dajte nám pocit, že sme stále súčasťou vášho sveta. Hovorte s nami o obľúbených jedlách, o priateľoch, o práci, o koníčkoch, o všetkom, čo nás poteší.

4. NECHAJTE SI ČAS AJ PRE SEBA

Často zabúdame, že aj vy ste v náročnej situácii. Starostlivosť o chorého človeka je veľakrát fyzicky, ale aj psychicky náročná, potrebujete oddych – nebojte sa nás oň požiadať.

4. NEBUĎTE PRÍLIŠ INICIATÍVNI

Vy nie ste v našej koži. Nehovorte nám: „Bojuj!“, „Musíš jesť!“, „Šetri sa!“, „Nesmieš toľko robiť!“ a už vôbec nie „Je tvoj lekár naozaj dobrý?“ Motivačné citáty nám nepomôžu. Viac potrebujeme, aby ste nás počúvali a chápali.

SLOVÁ NA ZÁVER OD NAŠICH ODBORNÍKOV

Máte právo na informácie

Pacienti majú právo na všetky informácie potrebné na to, aby sa cítili pri liečbe bezpečne. Pomáhajú im rozhodnúť sa, či s našimi postupmi pri vyšetrení alebo liečbe súhlasia. My, lekári, máme **povinnosť informovať** ich najmä o stanovenej diagnóze, o prínose jednotlivých druhov liečby, o vedľajších účinkoch a o tom, ako ich zvládnuť. Musíme s vami zrozumiteľne, ohľaduplne a bez nátlaku hovoriť aj o rizikách, keď sa rozhodnete neliečiť sa.

posudková lekárka Vierka

Využite všetky zľavy

Vieme, že sa všetko nedá nahradiť peniazmi. Ale preukaz ŽZP vám prinesie aspoň niekoľko zliav, napr. vo verejnej doprave od 40 do 100 %, pri parkovaní preukáže ste oslobodení od poplatku za kúpu diaľničnej známky, stačí vám zaregistrovať sa na portáli Diaľničnej spoločnosti, a. s. a cez určený formulár požiadať o oslobodenie od úhrady poplatku za diaľničnú známku. **Neplatíte** poplatok za vydanie stavebného povolenia na zmeny stavieb na bývanie a ste oslobodení aj od poplatku za vydanie kolaudačného rozhodnutia na zmeny dokončených stavieb. Ak ste zamestnaní, aj vy, aj váš zamestnávateľ platíte nižšie sadzby poisťného na zdravotné aj sociálne poistenie.

úradníčka Jana

Zdravotná dokumentácia ostáva u lekára

Pacienti často žiadajú od lekárov zdravotnú dokumentáciu. Môžu do nej nahliadať, kopírovať si ju, robiť si z nej výpisky, ale nemali by si ju z ambulancie odniesť. Lekár, ktorý zdravotnú dokumentáciu vedie, je za ňu zodpovedný a má ju chrániť pred poškodením, stratou a zničením.

právnik Miloš

LIGA PROTI RAKOVINE

Liga proti rakovine je občianske združenie, ktoré pomáha onkologickým pacientom, ich rodinám a blízkym aj prostredníctvom týchto bezplatných projektov:

 www.lpr.sk

 02/52 92 17 35

 lpr@lpr.sk

 LIGA PROTI RAKOVINE (LPR)

 @ligaprotirakovine

ONKOPORADŇA

Individuálne poradenstvo s rôznymi odborníkmi pre onkologických pacientov a ich blízkych.

 0800 11 88 11

 poradna@lpr.sk

SIEŤ ONKOPSYCHOLÓGOV

Odborné poradenstvo a individuálna psychologická podpora naprieč Slovenskom pre onkologických pacientov a príbuzných počas a po liečbe.

JEDNORAZOVÝ FINANČNÝ PRÍSPEVOK

Finančná podpora pre onkologických pacientov, ktorí sa ocitli v dôsledku ochorenia v hmotnej núdzi.

SPRIEVODCA

Mapuje individuálne potreby pacientov vo vybraných nemocniciach a následne im poskytuje užitočné a praktické rady a informácie.

ONKOFORUM.SK

Online diskusná platforma pre onkologických pacientov.

PAROCHNE PRE PACIENTKY

Vďaka nášmu projektu „Vystrihaj sa Slovensko“ darujeme pre pacientky parochne zo živých či umelých vlasov.

PODPORNÉ SKUPINY PRE PACIENTOV, PRÍBUZNÝCH A POZOSTALÝCH

Skupinová vzájomná podpora ľudí, ktorí sa ocitli v podobnej životnej situácii pod vedením onko-psychológa.

RODINNÁ A RELAXAČNÁ TÝŽDŇOVKA

Pobyty poskytujúce relax a možnosť zotavenia sa s programom prispôbeným potrebám jednotlivcov ako aj celých rodín.

Viac informácií o aktuálnych možnostiach sociálneho zabezpečenia nájdete na <https://www.lpr.sk/socialne-zabezpecenie/>

KRÁTKODOBÉ UBYTOVANIE

Možnosť ubytovania rodičov počas hospitalizácie dieťaťa alebo onkologických pacientov počas liečby.

AKTIVITY V CENTRÁCH POMOCI BRATISLAVA, KOŠICE, MARTIN

Celoročné vzdelávacie, pohybové a voľnočasové aktivity pre onkologických pacientov.

PREVENCIA

Informovanie verejnosti edukačnými podujatiami a kampaňami, prednášky pre firmy a školy. Materiály pripravované odborníkmi distribuujeme do zdravotníckych zariadení a individuálnym záujemcom.

ADVOKÁCIA PACIENTA

Naše skúsenosti a kontakty nám umožňujú komunikovať s príslušnými inštitúciami doma i v zahraničí s cieľom dosiahnuť lepšiu starostlivosť o onkologických pacientov a znižovať výskyt rakoviny v spoločnosti.

VZDELÁVANIE ZDRAVOTNÝCH SESTIER V PSYCHOLOGICKEJ A SOCIÁLNEJ OBLASTI

Vzdelávame zdravotné sestry pracujúce s onkologickými pacientmi s cieľom skvalitniť komunikáciu s pacientmi aj kolegami, podporiť psychohygienu pri náročnej práci a posilniť orientáciu v sociálnej oblasti vrátane odovzdávania užitočných informácií pacientom.

SUPERVÍZIA ONKOPSYCHOLÓGOV, SPRIEVODCOV A SOCIÁLNYCH PRACOVNÍKOV

Realizujeme pravidelné supervízne stretnutia, ktoré umožňujú výmenu skúseností a kontinuálne vzdelávanie.

Ak sa vám naša činnosť páči, môžete ju priamo podporiť príspevkom na účet: **SK65 0200 0000 0001 0483 2012**

